

Berg: Jeg skal ikke videre komme ind paa det Spørgsmaal, det ærede Medlem berørte, at jeg havde fremsat igaar om Hensigtsmæssigheden af at stille Danmarks Thronfølger i Uafhængighedsforhold som Embedsmand under en af vore ansvarlige Ministre. Det ærede Medlem har villet forsvare det ved et Citat af en Lov af 1862, paa hvilken Tid den høje Vedkommende ikke var Thronfølger for Danmark, men, saa vidt jeg veed, uddannede sig som Militær. Jeg veed ikke, om det ærede Medlem kan erindre, at den Lov, hvortil jeg foruden at betone det Umenrigtige i Sagen sigtede, var Herloven, og at den er af et noget senere Datum end 1862.

Jeg er for Øvrigt meget enig med det ærede Medlem deri, at det er meget ønskeligt, at høje Vedkommende lære at kjende Befolkningens Stemning omkring i Landet, og jeg beklager ofte, at man maa have det Indtryk, at dette ikke i den Grad er Tilfældet, som ønskeligt kunde være. Jeg ser heller ikke, at der er den fjerneste Hindring for, at det kan ske ved en Leirsamling, hvor i alt Fald det 23- og 24-aarige Mandstabs Stemning kunde læres at kjende. Skjøndt det naturligvis ikke er dem, der endnu høre til det politiske Folk i Danmark, kunde selvfølgelig et saadant Bidrag til at lære Stemningen at kjende modtages med sand Erkjendelse, ligesom man ogsaa paa Dyrskuer, ved Julegledninger og ved alle saadanne Leiligheder er i Stand til at danne sig en Mening om baade Over- og Understrømmen. Men een Ting maa jeg dog gøre opmærksom paa, og det er, at i den Lov, som det ærede Medlem omtalte, staaer der ikke „Militærtjeneste“, men „Stats tjeneste“, og det er vistnok endnu et fornuftigere Begreb; thi vi ere come bort fra den forældede Anskuelse, at en enkelt Øren af Statsstyrelsen, Militærvesenet, skulde staa i særlig Forbindelse med Fyrsten eller den tilkommende Fyrste. Det burde vi i det Mindste her tillands være come bort fra, da vi tilvisse aldrig komme til at udrette noget Stort i den Retning; men dersom vi skulde udrette noget Stort, saa er det vistnok ad den Vej, at Konge og Folk eller Regjering og Folk arbejde Haand i Haand paa at udvikle vort aandelige og folkelige Liv, og skal det være Maalet for vore Bestrebelser, og skulde Regjeringen og høje Vedkommende ogsaa lære at faae Kundskab i den Retning, tror jeg, at der er Steder, hvor det er ligesaa ønskeligt ogsaa for høje Vedkommende som Thronfølgeren at lære at kjende, hvorledes Folket faae ud, som Leiren. Naar jeg skulde nævne et Sted for det ærede Medlem, der som forhenværende Clev af Folkehøjskolen har saa stor og livlig Interesse for Folkehøjskolen, da vil jeg sige, at bliver Spørgsmaalet stillet saaledes, hvor jeg kunde ønske, at Landets Thronfølger skulde lære Folket ved at kjende ved et Ophold af een eller to Maaneder, enten i Hald ved Viborg eller ved en af Danmarks Højskoler, saa svarer jeg det Sidste.

Bogelius: Jeg ønskede gjerne at rette det Spørgsmaal til den høje Indenrigsminister, om man kan vente i indeværende Rigsdagsamling at se noget Udbytte af den nedsatte Jiskeri-Kommissionens Virksomhed enten i Form af et Lovforslag eller gjennem en Beretning til Rigsdagen.

Forrige Aar blev det saavel af Finantsudvalget som, hvis jeg ikke feiler, fra Ministeriets Side erkjendt, at det vilde være ønskeligt, om Staten vilde understøtte Anlægget af Baadehavne. Jeg tillader mig her at benytte Leiligheden til at paakalde saavel den ærede Ministers som det ærede Things Bevillie for Andragender, der maatte fremkomme til Regjeringen i saa Henseende.

Dinesen: Herloven lægger efter min Opfattelse ingen Hindringer i Veien for at give Kronprindsen en saadan Post som den, der var betruet ham i Sommer. Den Udførelse, det ærede Medlem gjør mellem Militærtjeneste og Stats tjeneste, kan jeg ikke gjøre, thi Militærtjeneste er efter min Opfattelse ogsaa Stats tjeneste. Forsaavidt det ærede Medlem talte om andre Maader, hvorpaa kongelige Personer kunde komme i Forbindelse med Befolkningen, da kan der jo ganske vist være mange saadanne Maader. Forsaavidt han imidlertid ved at tale om Dyrskuer og ved at nævne Ordet „Understrøm“ sigtede til en Samtale, der er bleven ført ved et saadant, skal jeg gjøre baade det ærede Medlem og alle Andre opmærksomme paa, at man veed aldeles ikke, hvad der blev sagt.

Octavius Hansen: Jeg skal i Continuation af, hvad der nu blev udtalt lige over for det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg), gjøre ham opmærksom paa, at han ganske sikkert ikke vilde staa sig ved, om man her fremdrog Ytringer, faldne ved Folkemøder. Han har jo gjentagende tilbageværende Erindringer om, at han skulde have brugt visse Udtalelser om Forvalter og Skriver og deslige, og vistnok med stor Fryde, thi jeg tror ikke, at han har brugt saadanne Ytringer paa en saadan Maade, som de ere blevne tillagte ham i Bladene. — Med Hensyn til det Foredrag, vi igaar hørte fra det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds, hvor han beklagede sig over, at det fæstede Spørgsmaal er blevet benyttet fra hans Modstanderes Side som et Vaaben i den Kamp, der føres paa Rigsdagen, maa jeg bemærke, at jeg ikke kan erindre, at det fæstede Spørgsmaal her i Rigsdagen paa nogen Maade er blevet trukket frem som et Vaaben mod ham og hans Benner, hvorimod jeg meget tydeligt erindrer, at den nordfæstede Sag er bleven fremdraget fra Bertallets Side som et Argument for at fremme netop den politiske Opfattelse, som det vil gjøre gjældende. Jeg skal i saa Henseende minde om den fæstede Adresse af Marts 1873, hvor det fæstede Spørgsmaal blev bragt ind som Argument for, at de